

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	3
Probleemstelling.....	3
3.1 Doel.....	3
3.2 Besluitvorming	4
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	5
4.1 Algemeen.....	5
4.2 Alternatieven	6
4.2.1 <i>Ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief en het Voorkeursalternatief</i>	<i>6</i>
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	9
5.1 Algemeen.....	9
5.1.1 <i>Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling.....</i>	<i>9</i>
5.1.2 <i>Gevolgen voor het milieu</i>	<i>9</i>
5.2 Te beschrijven aspecten	10
5.2.1 <i>Landschap en natuur.....</i>	<i>10</i>
5.2.2 <i>Leefomgeving.....</i>	<i>11</i>
5.2.3 <i>Bodem en water</i>	<i>11</i>
5.2.4 <i>Energie en CO₂</i>	<i>11</i>
5.2.5 <i>Verkeer.....</i>	<i>12</i>
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	12
7. LEEMTEN IN INFORMATIE	13
8. EVALUATIEPROGRAMMA	13
9. VORM EN PRESENTATIE	14
10. SAMENVATTING VAN HET MER.....	14

1. INLEIDING

De gemeente Berkel en Rodenrijs heeft het voornemen een duurzaam glastuinbouwgebied van 140 ha te realiseren in het zuidelijk deel van de Noordpolder. In het vigerende bestemmingsplan heeft deze locatie de bestemming 'Uit te werken kassengebied'. Volgens het bestemmingsplan mag de bestemming pas gerealiseerd worden nadat een uitwerkingsplan is vastgesteld door Burgemeester en Wethouders van Berkel en Rodenrijs en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Bij brief van 17 januari 2000 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de inhoud van het op te stellen milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in De Heraut van 19 januari 2000¹.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.². De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen³, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen en deze gebruikt in haar advies voor richtlijnen wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevatte die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieumomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren bracht.

¹ Zie bijlage 2.

² De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

³ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Het project wordt gekenmerkt door een hoog ambitieniveau voor duurzaamheid, milieu en leefbaarheid. Het MER dient bij te dragen aan besluitvorming gericht op het bereiken van het beoogde niveau, door het stellen van concrete en daardoor toetsbare doelen.

De Commissie adviseert om de voorgenomen activiteit uit te werken in een realistisch mma (meest milieu vriendelijke alternatief), dat gericht is op het realiseren van het hoge ambitieniveau. Het voorkeursalternatief kan samenvallen met het mma, omdat de voorkeur van de initiatiefnemer uit gaat van deze ambities. Waar de initiatiefnemer voor de realisering van een specifiek onderdeel afhankelijk is van derden, kan voor dat onderdeel een terugvaloptie worden benoemd.

De Commissie hecht niet aan het 'construeren' van andere alternatieven. Wel acht de Commissie het van belang dat de afwegingen die leiden tot het uiteindelijke mma helder en met diepgang in het MER weergegeven worden. Deze afwegingen zullen vaak keuzes tussen alternatieve inrichtingsmogelijkheden binnen bepaalde aspecten (landschappelijke inrichting, ontsluiting, et cetera) betreffen.

De Commissie onderschrijft dat de volgende aspecten het meest van belang zijn in het MER:

- landschap, natuur en woon- en leefmilieu;
- water;
- energie, CO₂ en licht;
- verkeer en ontsluiting van het gebied.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

Probleemstelling

In een probleemstelling moet worden beschreven voor welke (bestaande en/of toekomstige) knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden.

Beschrijf voor welke ruimtebehoefte en voor welk type bedrijven het glastuinbouwgebied wordt gerealiseerd. Ga hierbij in op de noodzaak tot hervestiging van Berkelse tuinders naar aanleiding van ruimtelijke ontwikkelingen die elders in Berkel plaatsvinden, de areaalbehoefte voor de ontwikkeling van de huidige bedrijven en het door veroudering niet meer voldoen van huidige glastuinbouwbedrijven, hervestiging vanuit het Westland, et cetera.

3.1 Doel

De startnotitie bevat een drievoudige doelstelling. De ambitie gaat uit van een renderend project dat ook op de lange termijn voldoet aan milieueisen en tevens goede woon- en recreatiemogelijkheden biedt. In de startnotitie is dit als volgt verwoord:

Een duurzaam glastuinbouwgebied, met:

1. goede bedrijfseconomische verwachtingen;
2. een relatief lage uitstoot aan milieuschadende stoffen;
3. een relatief laag energieverbruik;
4. een goede (oppervlakte)waterhuishouding;
5. een prettige woon- en leefomgeving binnen en rond het kassengebied;
6. een landschappelijke inpassing die een meerwaarde biedt voor de omgeving van het kassengebied op het gebied van ecologie en recreatie.

Om een concrete invulling te geven aan de hoogte van deze ambities acht de Commissie het van belang dat deze doelen in een toetsbare vorm worden gedefinieerd. Hier wordt op ingegaan in §4.1 en §4.2.2 'Ontwikkeling van het mma en het voorkeursalternatief.'

3.2 Besluitvorming

Uit reeds genomen besluiten moeten de essentiële randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) worden afgeleid, die gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Naast hetgeen hierover in de startnotitie reeds is opgenomen dient aangegeven te worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die (op grond van milieuaspecten) een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ecologische hoofdstructuren, grondwaterbeschermingsgebieden en het beleid voor het Groene Hart en de Groen/Blauwe slinger.

Ga ook in op (juridische/planologische) status en hun consequenties voor het plan, van de ruimtelijke ontwikkelingen die gepland zijn in de omgeving van het gebied. Denk hierbij aan de nieuw te ontwikkelen VINEX-locaties, het nieuwe station, het nieuwe bedrijventerrein, het doortrekken van de N470, de ontwikkeling van de groenzone Berkel/Pijnacker, de ontwikkeling van andere glastuinbouwlocaties (bijv. in Bleiswijk) en de aanleg van de HSL.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de vaststelling van het Uitwerkingsplan Kassengebied binnen de Noordpolder door Burgemeester en Wethouders van Berkel en Rodenrijs en goedkeuring hiervan door Gedeputeerde Staten. Geef aan wat de status van dit plan binnen het vigerende bestemmingsplan is.

Ga in op de reeds op grond van artikel 19 in het Uitwerkingsgebied gevestigde glastuinbouwbedrijven. Welke (milieu)randvoorwaarden zijn er opgesteld voor deze vestiging? In hoeverre zijn deze bedrijven randvoorwaardenscheppend voor de nieuwe vestigingen? En andersom: in hoeverre kunnen de bestaande bedrijven zich nog aansluiten bij de hoge ambities voor de nieuwe vestigingen?

Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad de vaststelling door Burgemeester en Wethouders en de goedkeuring door Gedeputeerde Staten geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren. Ga hierbij ook in op eventuele privaot-en/of publiekrechtelijke overeenkomsten die aangegaan dienen te worden.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."*

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de eventuele alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Het verdient aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg) en de gebruiksfase (gebruik en beheer). Is er sprake van een gefaseerde ontwikkeling van het gebied?

Voor het opstellen van het plan en eventuele alternatieven zal allereerst een programma van eisen voor een rendabel geachte inrichting van het gebied opgesteld moeten worden. Betrek hierbij zowel de wettelijke voorschriften als het eigen ambitieniveau⁴. In het programma van eisen dienen aan de orde te komen:

- de gewenste landschappelijke aankleding;
- de gewenste inrichting voor het realiseren van een prettige woon- en leefomgeving;
- het gewenste woon- en leefmilieu in en buiten het plangebied voor de aspecten zicht-, licht- en reflectiehinder;
- de toelaatbare emissie van licht;
- de toelaatbare uitstoot van milieuschadelijke stoffen naar lucht, bodem en water;
- de gewenste waterhuishoudkundige inrichting;
- de gewenste bronnen van warmte, energie en CO₂ en het gewenste (maximale) energieverbruik;
- de gewenste ontsluiting.

In §4.2.1 'Ontwikkeling van het mma en het voorkeursalternatief' wordt aangegeven hoe hieraan in het MER de voor de besluitvorming verlangde inhoud kan worden gegeven.

⁴ Ook in de inspraakreacties 3 en 7 wordt gevraagd de ambities te concretiseren.

4.2 Alternatieven

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

4.2.1 Nulalternatief

De Commissie kan zich vinden in de definitie van het nulalternatief in de startnotitie, namelijk de situatie waarbij geen nieuwe kassen worden gebouwd in de Noordpolder, terwijl wel rekening wordt gehouden met de autonome ontwikkeling. Het nulalternatief dient hierbij alleen als referentiesituatie.

4.2.2 Ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief en het Voorkeursalternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Gezien het hoge ambitieniveau voor milieu en leefbaarheid leidt de invulling daarvan logischerwijs tot het mma.

Omdat het mma toetsbaar moet zijn, moeten in het MER de doelen concreet worden gemaakt.

Het voorkeursalternatief kan samenvallen met het mma. Indien de initiatiefnemer voor de realisatie van een specifiek onderdeel afhankelijk is van derden, kan voor dat onderdeel een terugvaloptie worden benoemd. Het MER hoeft dan alleen voor dat onderdeel het verschil in milieueffecten te beschrijven.

De Commissie acht de uitwerking van andere alternatieven niet noodzakelijk. Wel kunnen binnen de relevante aandachtsgebieden (zoals bijvoorbeeld ontsluiting) alternatieve inrichtingsmogelijkheden bestaan. De Commissie vraagt in dat geval een beschrijving van de voor het milieu positieve en negatieve verschillen en hoe die meewegen in de afwegingen die leiden tot de uiteindelijke keuze in het plan.

Ga in de beschrijving van het mma in op de volgende onderdelen van het plan:

Ontwikkeling en beheer

Beschrijf de organisatie die zorg gaat dragen voor de ontwikkeling en het beheer van het gebied en het halen van de ambities. Beschrijf de taken en bevoegdheden van deze organisatie, onder meer met betrekking de (fasering van de) inrichting, de financiering van het plan en de wijze waarop zaken juridisch bindend wordt vastgelegd.

Bebouwing

- omvang, situering en zonering van de glastuinbouw;
- de verhouding verhard/onverhard en de verhouding bebouwd/ onbebouwd;
- maximale bouwhoogten.

Landschap, natuur en cultureel erfgoed

- beschrijf hetgeen beoogd wordt met de ruimte die in het plan gereserveerd wordt voor landschap⁵. Maak duidelijk welke keuze wordt gemaakt tussen bijvoorbeeld het scheppen van afstand tussen de bestaande bebouwing en de glastuinbouw, het realiseren van een groen/blauwe dooradering door het glascomplex, het realiseren van een aantal lange zichtlijnen, of het concentreren van de ruimte om zo bijvoorbeeld (in samenspraak met de gemeente Bleiswijk) langs de Landscheiding een open ruimte van enig formaat te realiseren;
- beschrijf in samenhang met het bovenstaande de doelen voor landschap, ecologie, recreatie en leefomgeving. Ga hierbij ook in op de samenhang tussen het plangebied en de omgeving (o.m. de bufferstrook aan de zuidzijde van het plangebied, (recreatieve) routestructuren en ecologische structuren);
- beschrijf hoe de beschikbare 10% van de oppervlakte voor landschappelijke doeleinden en de (minimaal) 6% open water al dan niet in samenhang ontwikkeld worden;
- in de startnotitie wordt de mogelijkheid van het clusteren van de gietwaterbekkens genoemd. Aangegeven dient te worden of dit kan bijdragen aan bovengestelde landschappelijke doelen. Een verkenning van de mogelijkheden om 'groene' gietwaterbekkens (d.w.z. met begroeide taluds) te realiseren past in de ambities van het plan;
- beschrijf de doelen voor de levende natuur. Ga in op de mogelijkheden die de nieuwe situatie biedt voor het ontwikkelen van nieuwe biotopen;
- beschrijf de mogelijkerwijs in het gebied aanwezige cultuurhistorische - met name archeologische - waarden⁶.

⁵ Zie ook inspraakreacties 3 en 8.

⁶ Zie inspraakreactie no. 12, waarin wordt aangegeven dat zich mogelijk prehistorische vindplaatsen in het gebied bevinden en dat de middeleeuwse ontginningsassen en dijken een hoge archeologische verwachting hebben.

Water en bodem

- maak een inrichtingsschets van het waterhuishoudkundig systeem;
- beschrijf de mogelijkheden tot voorkomen (of beperken) van (blijvende) veranderingen in grondwaterstanden en in grondwaterstroming in nabij gelegen gevoelige gebieden;
- beschrijf de mogelijkheden ter voorkoming van versnelling van de afvoer;
- beschrijf hoe klink voorkomen kan worden door maatregelen op het gebied van (grond)waterbeheer;
- beschrijf de risico's en de bijdrage aan de bergingscapaciteit van de boezem in relatie tot potentiële wateroverlast;
- beschrijf het emissieniveau van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten en hoe verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater wordt tegengegaan;
- beschrijf de mogelijkheden voor collectieve bergingssystemen voor gietwater en de voordelen boven individuele systemen.

Energie, CO₂, licht

- geef een zodanige beschrijving van de energie- en CO₂-voorziening van de glastuinbouw in de Noordpolder dat daaruit blijkt welke mate van zuinigheid en duurzaamheid wordt bereikt. Daarbij moet worden aangegeven hoe de initiatieven voor het warmtedistributienet van Delfland en de CO₂ van Shell (OKEP) in het voornemen betrokken worden. Als er een relatie bestaat of kan bestaan met de – binnen afzienbare tijd – te verwachten glastuinbouw in de directe omgeving (Bleiswijk), moeten de potentiële milieuvoordelen voor het plan worden besproken;
- beschrijf het emissieniveau van CO₂ en NO_x, de collectieve voorzieningen ten aanzien van energie en CO₂ en de ruimte en infrastructuur die hiervoor nodig is;
- ga in op de inzet van fossiele energiebronnen op een milieukundig optimale wijze, dan wel de inzet van hernieuwbare energiebronnen;
- beschrijf de wijze waarop met assimilatiebelichting wordt omgegaan en de mate waarin hinder hiervan kan worden voorkomen.

Ontsluiting

- beschrijf de samenstelling van het verkeer ten gevolge van de voorgenomen activiteit. Ga in op aantallen ritten van bewoners, werknemers en bedrijfsverkeer, de verdeling in tijd en tevens op de herkomsten en bestemmingen;
- beschrijf de benodigde ontsluitingsstructuur, de functies van de verschillende wegen en de calamiteitenroute. Beschrijf in hoeverre nieuwe wegen worden aangelegd en bestaande wegen worden aangepast. Beschrijf welke mogelijkheden er bestaan om zwaar vrachtverkeer van de Noordeindseweg te weren;
- beschrijf op welke punten er sprake kan zijn van toenemende verkeersonveiligheid en welke de maatregelen gericht op het bevorderen van de verkeersveiligheid genomen worden;
- ga in op het voorkomen van hinder langs de ontsluitingswegen;
- schenk aandacht aan de fietsstructuur, zowel vanuit utilitair als recreatief opzicht.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Algemeen

5.1.1 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan de nieuw te ontwikkelen VINEX-locaties, het nieuwe station, het nieuwe bedrijventerrein, de gereedkoming van de N470 in 2006, de ontwikkeling van de groen/blauwe slinger, de aanleg van de HSL en de ontwikkeling van andere glastuinbouwlocaties.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de eventueel in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten.

5.1.2 Gevolgen voor het milieu

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld de verplaatsing van verouderde bedrijven uit de groen/blauwe slinger, het feit dat de groene zone daarmee mogelijk wordt gemaakt en het feit dat het kassenbestand daarmee gemoderniseerd wordt, de eventuele verbetering van de waterberging;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;

- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die beneden het ambitieniveau optreden, of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden;
- bij de beschrijving dienen de gevolgen van de aanlegfase en de gebruiksfase te worden betrokken;
- minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd.

5.2 Te beschrijven aspecten

5.2.1 **Landschap, natuur en cultureel erfgoed**

Landschap

Beschrijf:

- het bestaande landschap en de gevolgen van het voornemen voor het bestaande landschap in kwalitatieve termen;
- in hoeverre en op welke manier met de voorgestelde inrichting de gestelde doelen in 4.2.2 gehaald worden;
- de mogelijk optredende synergie tussen de verschillende doelen. Om uit te leggen wat hiermee wordt bedoeld het volgende voorbeeld: het realiseren van een groot aandeel open water met brede, flauwe oevers dat een duidelijke geleiding in het gebied aanbrengt, extra waterberging mogelijk maakt, ecologische potenties heeft en voor de omwonenden de mogelijkheid tot een 'ommetje' biedt.

Natuur

Beschrijf:

- de vegetatietypen en soortensamenstelling van sloot- en wegbermen en van de sloten;
- de insecten, amfibieën en zoogdierfauna, met nadruk op de bermen en sloten;
- de vogelfauna van het gebied, inclusief de functie voor trekvogels langs de route oostelijk om Rotterdam;
- de gevolgen van het plan voor vegetatie, flora en fauna;
- de mogelijkheden om bestaand en nieuw biotoop voor deze levensgemeenschappen en organismen op te nemen in de groenzones en het oppervlaktewater;
- als verzilting optreedt door brakke of zoute kwel in de sloten en het niet meer toevoeren van regenwater (dat op de kassen valt en gebruikt zal worden als gietwater), beschrijf dan de potenties voor de ontwikkeling van zeldzame aan brak water gebonden natuur.

Cultureel erfgoed

Beschrijf de gevolgen van het plan voor de aangetroffen cultuurhistorische waarden.

5.2.2 Leefomgeving

Beschrijf:

- de emissies van milieuschadelijke stoffen door de lucht naar de woonomgeving;
- het optreden van zicht-, licht- en reflectiehinder.

5.2.3 Bodem en water

Beschrijf:

- de huidige ligging van grondwater- en bodembeschermingsgebieden;
- de huidige geohydrologische, geomorfologische en bodemkundige situatie;
- huidige en toekomstige grondwaterstanden, stijghoogten en grondwaterstromingsrichtingen;
- de gevolgen voor de grondwateraanvulling en de grondwaterkwaliteit;
- de huidige en toekomstige ligging van kwel- en infiltratiegebieden;
- de huidige en toekomstige waterhuishouding (peilen en stromingsrichting in de polder en van de boezem);
- de huidige en toekomstige kwaliteit van het oppervlaktewater in termen van zoutgehalte en trofiegraad;
- de huidige en toekomstige neerslag-afvoercharacteristiek;
- het effect van niet in gietwaterbekkens opgevangen regenwater op de bergingscapaciteit van de boezem⁷;
- de gevolgen voor het peilbeheer in het plangebied en aangrenzende terreinen;
- eventuele bodemdaling en de gevolgen daarvan (zetting en klink);
- mogelijke schade aan de fundering van aanliggende bestaande bebouwing, en aan de bebouwing zelf, ten gevolge van het voornemen⁸.

Beschrijf kwalitatief de invloed van het initiatief op:

- verontreiniging van bodem-, grond- en oppervlaktewater;
- bodemopbouw en geomorfologie.

5.2.4 Energie en CO₂

Beschrijf:

- CO₂- en NO_x-emissies;
- het energieverbruik;
- de aandelen warmte van derden en duurzame energie en in welke mate de gekozen ambities gehaald worden;
- efficiency in de toepassing van fossiele brandstoffen.

⁷ In inspraakreacties 2 en 8 wordt gevraagd naar eventuele problemen t.g.v. wateroverlast.

⁸ In de inspraakreacties 2, 6 en 9 wordt ingegaan op de mogelijke schade aan houten funderingen van woningen ten gevolge van klink en van een eventuele grondwaterverlaging.

5.2.5

Verkeer

Beschrijf:

- de huidige infrastructuur, het gebruik daarvan en de knelpunten die zich daarbij voordoen;
- de huidige verkeerssituatie in en om het plangebied en de autonome ontwikkeling hiervan;
- de effecten met betrekking tot de verkeersafwikkeling op de bestaande wegen in het studiegebied⁹ en met name de Noordeindseweg en de Groendalseweg;
- de verkeersveiligheid op deze wegen en in het plangebied;
- de hinder als gevolg van trillingen langs de ontsluitingswegen;
- de toename van verkeerslawaai bij de bestaande bebouwing.

6.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit (beschreven in het mma/voorkeursalternatief) moeten met de referentie worden vergeleken. Indien het voorkeursalternatief van het mma afwijkt moeten deze ook onderling vergeleken worden (alleen op de relevante onderdelen). Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

⁹ In verschillende inspraakreacties (2, 6,7,11) wordt dit punt naar voren gebracht.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeente Berkel en Rodenrijs moet bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet tot een evaluatieprogramma op te nemen.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo **beknopt** mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit;
- de argumenten voor de selectie van het mma en het voorkeursalternatief;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- belangrijke leemten in kennis.